

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2023

Vuosi 2023 oli yhdistyksen 48. toimintavuosi. Yhdistyksen hallituksen muodostivat Elina Heikkala (pj.), Kalle Hellström (varapj.), Juha Hilska (siht.), Pirjo Haikala (rahastonhoitaja) ja Silja Mustaparta. Varajäseniä olivat Inka Karvonen ja Elina Rönkä. Toimintaa järjesti kuitenkin laajempi aktiivitoimijoiden joukko, jossa oli mukana n. 15-20 yhdistysaktiivia. Jäsenmäärä vuoden lopussa oli 827 (817 edell. vuoden lopussa) maksanutta jäsentä, joka on noin 1 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Suomen luonnonsuojeluliitolla oli luontokatoteema. Teemaa nostettiin esille mm. järjestämällä keväällä Luontomarssi Oulun keskustassa yhdessä muiden järjestöjen kanssa. Oulun kaupungin kaavoitukseen ja lähiluonnon säilymiseen pyrittiin vaikuttamaan mm. kuukausittaisten kaavaseurantavuorojen avulla. Lisäksi pyrittiin vaikuttamaan kaupungin metsien hoito- ja käyttösuunnitelmaan. Aiheesta järjestettiin mielenosoitus keväällä ennen yhdyskuntalautakunnan kokousta, jossa suunnitelma hyväksyttiin.

Vaikuttaminen

Yhdistys pyrki vaikuttamaan Oulun kaupungin päätöksentekoon välittämällä kuntapäätäjille tietoa lautakuntien ja valtuuston asialistoilla olevien päätösten ympäristönäkökohdista. Vuoden mittaan jatkettiin kaavaseurantavuorokäytäntöä, jossa 1-2 aktiivia seuraa kuukauden ajan erityisesti vireille tulevia asemakaavoja ja erilaisia suunnitelmia sekä vinkkaa toimijoille, mikäli katsoo, että asiaan on hyvä ottaa kantaa. Seurantavuorokäytäntö on parantanut kaavaseurantaa ja seurannan tehokkuutta ja vaikuttavuutta on saatu nostettua.

Lausuntoja tai mielipiteitä jätettiin vuonna 2023 seuraavista asioista:

- Mieli-pide Saarelan jokivarsi-ase-makaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (564-2546)
- Muistutus koskien uudelleen nähtävillä olevaa Nuottasaaren asemakaavan muutosta (Heinäpään jalkapallostadion, kaavatunnus 564-2510)
- Mieli-pide asemakaavaluonnoksesta 564-2400 Vanhan Hiukkavaaran keskus
- Mieli-pide koskien asemakaavahanketta 564-2548 Maikkulan täydennysrakentaminen / OAS
- Mieli-pide koskien kaavahanketta 564-2549 Ruskonselkä-Välilikylän työpaikka-alue OAS
- Palaute koskien Sarvikankaan asemakaavan kaavaluonnosta (564-2351)
- Palaute koskien Pikisaarentien 13-17 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (Kaavatunnus 564-2553)
- Mieli-pide koskien Ritaportin asemakaavaluonnosta, (kaavatunnus 564-2527)
- Muistutus koskien Oulunsalonrannan katujen ja ympäristön katu- ja rakennussuunnitelmaa, OUKA/4590/2023
- Palaute koskien Liikasenperän asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (564-2551)
- Lausunto Navettakankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta
- Mieli-pide OUKA/12038/10.02.02/2022 - Navettakankaan tuulivoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

- Palaute koskien Virpiniemen, Virpiniemen Meriniemen ja Kellonlahden asemakaavaehdotusta (Kaavatunnus 564-2531) ja valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen valtuuston päätöksestä hyväksyä kyseinen asemakaava

Kampanjointi

Luontokadon torjumiseksi ja metsien luontoarvojen ja hiilinielujen puolesta kampanjoiin ympäristöjärjestöjen Luontomarssi-tapahtumassa 18.3.2023. Tapahtuma järjestettiin yhdessä Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin, Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin ja Elokapina Oulun kanssa. Marssi lähti Toripolliisilta ja jatkui kävelykadun jatkeelle Kirkkokadulla (Saaristonkadun ja Albertinkadun välissä), jossa oli ohjelmaa. Aluksi kuultiin Suomen luonnonsuojeluliiton puheenjohtaja Hanna Halmeenpään terveiset, post doc-tutkija Lauri Ikkala Oulun yliopistosta kertoi soiden ja vesistöjen muutoksista sekä kunnostuksista ja Suvi Kangaspuoskari Nuorista Biodiversiteettivaikuttajista ja Anni Manninen Metsäliikkeestä pitivät myös puheenvuoron. Tapahtuma oli onnistunut ja osallistujia oli noin 200.

Osana eduskuntavaalien vaikutustyötä järjestimme yhdessä piirin, Elokapina Oulun, Oulun rauhanryhmän ja Luontoliiton Pohjois-Suomen piirin kanssa paneelikeskustelun eri puolueiden ehdokkaille. Tapahtumaan osallistui lopulta kolme ehdokasta. Lisäksi kuulumme Dulen musiikkiesityksen. Osallistujia oli noin 30.

Järjestimme mielenilmauksen Oulun kaupungin metsien hoito- ja käyttösuunnitelman 2024-2033 parannusten puolesta 9.5. Oulun ympäristötalon edustalla yhdessä Luontoliiton Pohjois-Suomen piirin ja Elokapina Oulun kanssa (noin 20 osallistujaa). Mielenosoituksesta uutisoitiin Kalevassa.

Ilmastotoimien tärkeydestä viestimiseksi yhdistys osallistui Ilmastolakkoon 15.9. Tapahtuma järjestettiin yhdessä Luontoliiton Pohjois-Suomen piirin ja Elokapina Oulun sekä Animalia Oulun kanssa. Marssi lähti Toripolliisilta ja jatkui Valkean kautta Rotuaarin lavalle. Tapahtumaan osallistui noin 20 henkilöä.

Sanginjoen ulkometsän suojele ja Loppula

Yhdistys osallistui Sanginjoen Loppulan talon toimintaan mm. järjestämällä talkoita ja tapahtumia loppuvuodesta talon perusteellisen korjauksen valmistuttua syyskuussa. Loppulan toiminta aktivoi yhdistyksen toimijoita. Mukana tapahtumien toteutuksessa on ollut 10-15 henkilöä.

Loppulan talo oli remontissa koko alkuvuoden syyskuulle asti. Kevättalvella kuitenkin ylläpidettiin metsälätua Kivikkokangas-Loppula (12 km). Hiihtolomaviikolla oli Loppulan pihassa Naturestin kahvilavaunu. Yhdistys järjesti perheille talvitapahtuman Loppulan pihalla 10.3. (60 kävijää). Naturest Oy aloitti kahvilatoiminnan Loppulassa remontin valmistuttua syksyllä. Kutsuvierasavajaiset olivat 16.9. ja yhdistystä edustivat Elina Heikkala, Saara Salmela ja Juha Hilska. Yleisöavajaiset olivat 21.10. (n. 500 osallistujaa). Yhdistys järjesti tapahtumassa arpajaiset Loppulan remontin hyväksi, samoin tonttupolun avajaistapahtumassa 2.12. Tonttupolku oli menestys ja lapsiperheiden suosiossa. Se oli avoinna joulun alla 6 päivänä ja kävijöitä oli arviolta 2000. Tonttupolun avajaisten yhteydessä järjestettiin ympäristöviisaiden tuotteiden markkinat. Myyjä oli yhteensä 18 kappaletta, saatavilla lähi- ja luomuruokaa, keruutuotteita, Reilua kauppaa, sekä paikallisten artesaanien ja käsityöharrastajien tuotantoa.

Yhteistyötahoina Loppulan toiminnassa olivat Loppulan ystävät ry, Naturest Oy, Rommakko-yhtye, Rajakylän puutyöpiiri ja Metsähallituksen Pohjanmaan-Kainuun luontopalvelut.

Kokoukset ja edustukset

Yhdistyksen hallitus kokoontui hallituskauden aikana kerran (17.1.). Hallituksen aktiivisin viestintäkanava oli Whatsapp. Toimijatapaamisia oli vuoden aikana 4 (22.2. Kumppanuuskeskuksella, 23.5. Hietasaarella työväen pursiseuran grillipaikalla, 18.9. Loppulassa, 8.11. Kumppanuuskeskuksella). Toimijoiden pikkujouluruokailu järjestettiin Höyhtyäns Gõremessä 15.12.

Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin kevätkokouksessa 25.3. Raahen Pattijoella (teemana puroluonto) ja syyskokouksessa 18.11. Kalajoella, Pohjoisten luonnonsuojelupiirin (Lappi, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa) viikonloppuna Hailuodossa 29.9.-1.10. sekä Pohjois-Pohjanmaan ympäristötoimijoiden (PYRY) suunnittelutapaamisessa Liminganlahden luontokeskuksessa 5.9. Yhdistyksellä oli kaksi edustajaa Luonnonsuojeluliiton syyspäivillä Hillosensalmella 8.9.-10.9. Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 30.3. Kumppanuuskeskuksessa (7 osallistujaa) ja syyskokous 29.11. Kumppanuuskeskuksessa (Oulun lähiluontokohteiden kuvaesitys ja Luonnonsuojeluliiton 85-v kakkukahvit, 7 osallistujaa). Yhdistyksestä Kalle Hellström toimi Pohjois-Pohjanmaan edustajana luonnonsuojeluliiton liittovaltuustossa. Hän osallistui valtuuston kevätkokouksen Turussa ja syyskokoukseen Helsingissä. Yhdistyksen varasto ja arkisto siirrettiin vuoden alussa Kauppurienkatu 33:n kellaritiloista keskustaan Kajaaninkatu 9:ään.

Valistus ja koulutus

Yhdistys osallistui Luonto lainassa -kirjastoviikkoon helmikuussa Oulun Pekurin ja Kaijonharjun kirjastossa. Kirjastoviikon teemana oli vuonna 2023 ilmastokriisi. Kirjastot kokosivat lainausosastolle teemaan liittyvää kirjallisuutta ja veimme paikalle vapaasti jaettavaksi Luonnonsuojelija-lehtiä sekä mm. Suomen luonnonsuojeluliiton esitteitä ja jäseneksi liittymiskortteja.

Kaikesta toiminnasta viestittiin aktiivisesti yhdistyksen kotisivuilla ja/tai sosiaalisen median kanavissa. Facebook ja Instagram olivat keskeiset somekanavat, joista suosituin oli Facebook. Twitter-tili ei ole aktiivinen. Yhdistyksen facebook-sivulla oli vuoden lopussa noin 2000 ja Instagramissa reilu 300 seuraajaa. Lisäksi lähetettiin 5 jäsenkirjettä, joissa tiedotettiin ajankohtaisista uutisista ja tapahtumista. Yhdistyksen kanavissa jaettiin tietoa ilmasto- ja luontoteemoihin vaikuttamisesta eri tasoilla. Somea hyödynnettiin myös kampanjointiin ja jäsenhankintaan.

Suomen luonnonsuojeluliiton materiaaleja ja tietoa ajankohtaisista aiheista oli tarjolla myös retkillä ja muissa yhdistyksemme järjestämissä tilaisuuksissa.

Tapahtumat ja talkoot

Tammikuun 29. päivä järjestettiin pihabongaus Tuiranpuistossa. Keväällä järjestettiin toimijoiden voimin roskankeräystalkoita Hietasaarella 6.6. ja 13.6. Yhdistys teki yhteistyötä Oulun kaupungin (Oulun Infra liikelaitos) kanssa vieraskasvien torjuntaan liittyen ja kaupungin rahalla palkattiin Iida-Maria Huhta noin 2 kuukaudeksi (työtunnit välillä 5.6.-30.7.) järjestämään vieraskasvien kitkentätalkoita.

Jättipalsamin kitkentätalkoita järjestettiin 29.6.-19.7. välisenä aikana Oulunsalossa, Letonniemessä ja Turkansaarella kerran. Meri-Toppilassa pidettiin kahdet jättipalsamitalkoot. Talkoiden

osallistujamäärät vaihtelivat kuudesta henkilöstä kolmeentoista. Yhteensä osallistumiskertoja oli 44. Haukiputaan Meriniemessä poistettiin Oulun kaupungin luonnonsuojelualueelta kurturuusua hiekkarannalta 25.7. talkoissa seitsemän henkilön voimin. Iida-Maria auttoi kaupunkia vieraskasvien torjuntaan liittyvässä tiedotuksessa. Jättipalsamin kitkentään soolotalkoilla kannustettiin yhdeksällä kohteella. Talkoilijoiden toiveesta luotiin Vieraskasvien torjunta-WhatsAppryhmä, vieraskasvihavainnoista viestimiseen ja kitkentäseuran löytämiseksi. Vieraskasvitalkoot pääsivät hyvin mediaan.

Vieraskasvitalkoista tehtiin juttuja lehtiin, radioon ja televisioon kesältä 2023. Radiohaastattelu Yle radio Ouluun ja pätkä siitä meni myös valtakunnalliseen Yle radioon. Lisäksi Yle teki television alueuutisiin haastattelun vieraskasveista. Lehdistä Kaleva ja Rantalakeus tekivät jutun Oulunsalon talkoista ja Rantapohja Virpiniemen kurturuusutalkoista. Lisäksi muita juttuja vieraskasvitalkoisiin liittyen ollut myös Kalevassa ja Forumissa.

Yhdistys jatkoi Puomitien niityn hoitoa Hietasaaressa. Niittotalkoot pidettiin 3.8. ja mukana oli 11 talkoolaista. Oulun kaupunki maksoi hoidosta työkorvauksen. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin järjestämässä luonnonhoitotöissä 27.7. Muhoksen Tikanlantossa, 5.8. Muhoksen Sarviselänkankaalla ja 8.-9.8. Kiimingin Haaraojan niityllä.

Retkikerho

Perinteisistä bussiretkistä järjestettiin jälleen keväällä Hanhiretki 22.4. Tyrnävän ja Limingan suuntaan (noin 50 osallistujaa) ja Joutsenretki Hailuotoon 14.10. (18 osallistujaa). Luonnonkukkaretki järjestettiin yhdessä piirin kanssa 18.6. Muhoksen Liimanninkoskelle. Retkellä oli 40 osallistujaa. Loppulan talkotoiminta tarjosi mukavaa ajanvietettä myös yhdistyksen talkoolaisille. Työnä oli mm. pihanhoitoa, polttopuiden tekoa ja varastojen siivousta. Retkitoiminta jatkui pääosin aktiivisten retkikerholaisten vapaaehtoisvoimin: retkiä järjestettiin sitä mukaa kuin itse kullakin oli aikaa ja voimavaroja järjestelytyöhön.

Retkikerhon joukkue kisasi Birdlifen Tornien taisto -kilpailussa 6.5. kuuden osallistujan voimin Papinkarin lintutornilla.

Kilometrikisassa oltiin mukana Retkikerhon pyöräkööri -joukkueella niin talvella kuin kesälläkin. Vuoden lopussa Retkikerhon sähköpostilistalla oli 454 jäsentä, joista osa innostui tulemaan eri tavoin myös muuhun toimintaan mukaan. Retkikerhon facebook-sivulla oli vuoden lopussa yli 1300 seuraajaa ja facebook-ryhmässä noin 340 jäsentä.

Lopussa on liitteenä luettelo Retkikerhon ja yhdistyksen aktiviteeteistä vuonna 2023. Toiminnassa oli yhteensä noin 1800 osallistujaa ja tapahtumia/retkiä, joissa olimme järjestäjinä tai osallistuvana tahona, oli kaiken kaikkiaan noin 40.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhdistys teki yhteistyötä muiden luontojärjestöjen kanssa, erityisesti Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen, Greenpeace Oulun, Animalian, Luontoliiton Pohjois-Suomen piirin ja Elokapina Oulun kanssa.

Muita tahoja, joiden kanssa oli yhteistyötä vuoden mittaan ovat mm. Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri, Loppulan ystävät ry, Naturest, Metsähallituksen Pohjanmaan-Kainuun

luontopalvelut, oululaiset kansanmusiikkiyhtyeet (Rommakko), Kestävän kehityksen keskus ja Oulun kaupungin eri yksiköt (mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut).

LIITE 1. Lista Retkikerhon ja yhdistyksen retkistä ja aktiviteeteista vuonna 2023

- Loppiaisretki Letonniemeen 6.1. (7 osallistujaa)
- Yhdistyksen vanhan varaston siivous 7.1. (5 osall.)
- Metsäretki Tahkokankaalle 15.1. (7 osall.)
- Pihabongaus Tuiranpuistossa 29.1. (60 osall.)
- Sanginjoen metsäladun tekoa 5.1., sekä 1.2., 4.2., 5.2. ja 6.2. (2-4 osall.)
- Yhdistyksen varaston muutto Kajaaninkadulle 11.2. (6 osall.)
- Ladun teko Korpilammelle 19.2. (3 osall.)
- Toimijapalaveri Kumppanuskeskuksella 22.2. (7 osall.)
- Luontomarssin kylttitalkoot Tukikohdalla 9.3. (6 osall.)
- Loppulan talvitapahtuma 10.3. (60 osall.)
- Luontomarssi torilta Rotuaarin jatkeelle 18.3. (200 osall.)
- Hiihto Loppulasta Kalimeenlammelle 1.4. (4 osall.)
- Hanhiretki 22.4. (50 osall.)
- Vappuaaton pyöräily ja saunailtamat 30.4. 17 os.
- Tornien taisto Papinkarin tornilla 6.5. (15 osall.)
- Metsämielenosoitus ympäristötalon edessä 9.5. (20 osall.)
- Uuden varaston siivous toukokuussa (3 os.)
- Luonnonkukkien päivän retki Muhoksen Liimanninkoskelle 18.6. (38 osall.)
- Valkolehdokkiretki Asmonkorven suunnalle 29.6. (5 osall.)
- Jättipalsamitalkoot Mannisenojan yläjuoksulla 29.6. (13 osall.)
- Luontoretki Piki- ja Korkeasaarella 2.7. (14 osall.)
- Jättipalsamitalkoot Oulunsalossa 4.7. (6 osall.)
- Turkansaaren jättipalsamitalkoot 8.7. (8 osall.)
- Jättipalsamitalkoot Mannisenojan alajuoksulla (7 osall.)
- Jättipalsamitalkoot Letonnimessä 19.7. (10 osall.)
- Kurturuusutalkoot Virpiniemessä 25.7. (7 osall.)
- Luontoretki Piki- ja Korkeasaarella 31.7. (15 osall.)
- Hietasaaren Puomitien niittotalkoot 3.8. (11 osall.)
- Heinien kuljetus pois Hietasaaren niityltä 4.8. (5 osall.)

Perseidien tähdenlentoparven katseluretki Letonniemeen 8.8. (10 osall.)

Retki Iin IlmastoAreena-tapahtumaan 25.8. (3 osall.)

Loppulan kutsuvierasavajaiset 16.9. (30 osall.)

Joutsenretki Hailuotoon 14.10. (18 osall.)

Loppulan yleisöavajaiset 21.10. (n. 500 osall.)

Retki Liikasen kaavoituskohteelle 26.10. (4 osall.)

Loppulan tonttupolku ja myyjäiset 2.12. (n. 600 osall.)

Toimijoiden pikkujouluruokailu Höyhtyällä 15.12. (16 osall.)

Loppulassa tehty talkoita yhteensä 1239 tuntia (42 osall.)